

Bohoslužby v Zábřeze 6.května 2018

J 15,9-17

Milé sestry, milí bratři, když jsem chodil na průmyslovku, byl v jedné laboratoři na stěně velký nápis: „Měřit, co je měřitelné a co měřitelné není, měřitelným učinit.“ Jistě, to heslo samo o sobě působí dost sebevědomě až pyšně. Ale přeci jen v sobě cosi zajímavého nese. Měřili jsme kdeco, používali různé metody. Pro nezasvěcené to může často vypadat jako nějaká alchymie, ale vždy se dalo dojít nějakého výsledku. Naše měření stála na tom, že sice nemůžeme měřenou věc uchopit do ruky a takto nějak posoudit, ale můžeme měřit to, čím se projeví.

Ten nápis jsem měl před očima často i po skončení studií, protože člověku stále vrtá hlavou, zda je skutečně měřitelné vše, co ho obklopuje. Říkal jsem si, že je třeba hloupost chtít měřit lásku nebo víru, nebo naději, či další podobné věci. Jenže pak slyšíme o malé či velké víře, o tom, že někdo nemiluje tolik jak ten druhý, někdo má silnou naději, někdo slabší. To je určité poměřování velikosti, tedy jistý způsob měření. Samozřejmě se dá říct, že jsou to jen ustálené fráze, ale přeci jen, není možné i tak abstraktní věci jako víra či láska měřit? Nedají se vzít do ruky a změřit metrem či na váze. Ale třeba by se daly měřit jejich projevy, tak jako například u magnetismu. Čím větší je v nás láska, tím větší jsou její projevy, tím více se dá její působení vidět. A to už se dá zachytit. Otázka je zde tedy nikoliv v tom, zda se dají věci změřit, ale jakou metodou je měřit budeme. Trochu zjednodušeně se dá říct, že pokud něco měříme, tak si stanovíme nějakou jednotku, která vyjádří určitou základní situaci, případně situaci lehce posouditelnou. Jistě si vzpomenete na jednu pohádku, kde měly dcery vyjádřit velikost své lásky ke svému otci – králi. A každá to vyjádřila přirovnáním k něčemu, co si uměla představit, co pro ni samotnou představovalo velikou cenu. To pak vedlo k jistým nedorozuměním, když bylo třeba si říct, je-li cennější zlato nebo sůl.

Jak tedy vidno, není jednoduché stanovit si, co bude základem měření také věci, jako je láska k někomu druhému. To pak vede k tomu, že když přemýšlíme nad tím, jak mnoho sami milujeme, dojdeme často k závěru, že vlastně je naše láska dostatečná, protože její velikost vyjádříme právě tím, co sami považujeme za cenné a důležité. Můžeme například měřit lásku množstvím darů, dárků. Pak je zřejmé, že čím většími dary druhého zahrnujeme, tím více máme lásky.

Láska by se tak dala vyjádřit v korunách případně kilech salámu nebo kyticích růží. Je ale i jiná možnost, lásku projevujeme i pohledy, doteky, slovy. I zde se to dá nějak zachytit a vyjádřit třeba v počtu provolaných či prokoukaných minut, v počtu slovních vyznání či podobných projevů, které ukazují jak moc a často na toho druhého myslím. Zkráceně se pak dá říct, že milovat znamená dávat a toto dávání se dá docela dobře měřit. Takto se potom docela dobře může vyjádřit i láska k Bohu. Jistě se také občas ptáme, zda-li a jak mnoho milujeme Pána Ježíše. Takže by se taková láska dala vyjádřit velikostí darů, časem nad Písmem či modlitbami. To jsou měřitelné věci, do kterých se přece nějakým způsobem promítá náš vztah, naše láska k Bohu.

Má láska k Bohu je vyjádřena desátkem z máty, kopru a všeho dalšího, co vypěstuju, pak také pěti hodinami denně nad Písmem a pravidelnými modlitbami pětkrát denně. Kde jen už to Ježíš slyšel? Ano, přesně u mnoha farizeů, které tak často kritizoval a uváděl jako spíše nedobrý příklad následování. A jistě to nebylo proto, že by pro Boha konali málo. Desátek i čas nad Písmem či pravidelnost modliteb se její jako úžasný výkon. Ale přeci jen je to s láskou k Bohu problematické, skoro až nedostatečné. Možná je to proto, že Ježíš u té velikosti lásky ukazuje k ještě trochu jiné základní jednotce, která se dá použít. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. Takto Ježíš měří lásku. Mnoho věcí je v tomto pohledu podobných jako v tom vyjádření dary či časem. Jde o dávání. Ale tím se také Ježíš liší. Není dávat jako dávat. Zde čteme o tom, že není větší lásky, než dávat svůj život. To je tedy jednotka jeho lásky – jeden život. Miluje tolik, že dává život. Ne jen něco ze života, ale život sám. I když to přímo nezazní, je v pozadí tušitelný Ježíšův kříž. Dávání života vrcholí jeho křížem. Tolik ho tedy stojí láska k učedníkům, láska k jeho přátelům. Ale nejen k nim. Týká se to nás všech. Zde tedy končí veškeré dohady o tom, jaká láska je ta větší, jaký projev lásky nejsilnější. Láska se dá poměřovat jedině Ježíšem, jak také z textu můžeme vyčíst – milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás.

Posuzovat či měřit lásku je jistě trochu podivné. Asi by se dala těžko stanovit stupnice ukazující, že teď miluju asi jako 0,4 Ježíše a podobně. Na druhou stranu právě velikost lásky k Ježíši a bližním stojí vždy za zamyšlení. Ne proto, abychom rozhodovali, na jaké služby či pozice lze v církvi dosáhnout, ale spíše proto, abychom si uvědomovali stav našeho následování, podobu našeho života před Bohem. Ona ta láska k Ježíši totiž je svým způsobem měřitelná, protože jak nám text ukazuje, není jen nějakým vnitřním stavem lidské mysli, ale je vždy spojena s plněním Ježíšových přikázání, se zachováváním jeho slova. Z Ježíšových slov se můžeme dočíst, co všechno jeho láska přinesla našim životům. Ježíš nás nazval přáteli, protože nám dává poznat, co slyšel od svého Otce. Jsme tedy pozváni k tomu, abychom se seznámili s tím, co je Božím záměrem, abychom mu mohli také porozumět. Ježíšovi jde o to, abychom věděli, co činí on jako náš Pán, touží, abychom pochopili jeho jednání, jeho činy. To je jistě veliká věc. Nejsme jen nádenickou silou na jeho vinici, ale jsme spolupracovníky, kterým Ježíš ukazuje, proč a jak mají co konat. Dílo Boží spásy tak pro nás není zastřeno rouškou neproniknutelného tajemna, ale stává se otevřeným, přístupným.

K věcem, které souvisejí s poznáním Božího díla, patří i způsob našeho povolání. Ten vyznívá překvapivě. Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás. Často si říkáme, že jsme Ježíše našli, že jsme došli k nějakému bodu, kdy jsme mu mohli uvěřit a tak podobně. Mluvíme o víře jako výsledku boje, který jsme úspěšně zvládli. Ale Ježíš nám odkrývá ještě jinou souvislost. On vyvolil nás. Aktivita vychází od něj. To, že jsme ho poznali, není naše zásluha, ale jeho dílo. Je zřejmé, jak se tedy Boží jednání s člověkem odvíjí. Na počátku stojí Bůh. Není třeba ho pracně hledat, nevede k němu žádná klikatá cestička, kde musíme prokázat mnoho důvtipu a odvahy. Vede k němu cesta, která vyžaduje jen odevzdanost, důvěru. Ježíš si nás vyvolil, našel nás, pozval. My už jen můžeme toto pozvání přijmout.

Když jsem začal rozebírat měřitelnost či neměřitelnost lásky a víry, chtěl jsem ukázat, že se tato měřitelnost neustále nějak projevuje v našem životě. Chceme-li tedy naši lásku nějak měřit, je to možné právě v porovnání s tím, co nám ukazuje Ježíš. Naše láska má být taková, jaká je ta jeho. Když tedy chceme přemýšlet nad tím, jak mnoho Ježíše milujeme, je třeba vidět, co třeba čteme i v tom našem dnešním textu. Je to láska k našim přátelům, láska k těm, které Ježíš k sobě volá. Tato láska má podobu v jednání, jako by k nim přicházel on sám. Tedy je to pozvání k poznávání Božího díla, poznávání jeho cesty spásy. Jsme k ní přizváni a máme k ní také zvát. Nenechávat ji před naším světem zahalenou do rouška jakéhosi tajemna, ale snažit se ji odkrýt. Další věcí je potom samotné připomenutí vyvolení Ježíšem. Naše následování není korunou našich zásluh, ale opět je to přijetí, že se stáváme součástí Božího díla. Dát možnost najít Ježíše tak znamená dát nové naplnění lidskému životu. Ježíš nás nevybral jen tak pro nic za nic, ale vyvolil nás, abychom nesli ovoce. Nemáme žít naprázdno, ale z jeho lásky a jeho Ducha. Z takového spojení potom přichází ovoce, které zůstává.

Měřitelnost lásky, víry, či naděje, je jistě velká výzva. Ne však v tom, abychom vypracovali metodu a stupnici, jak velikost lásky, víry a naděje vyjádřit. Je to spíš výzva k zamyšlení, zda víra, láska a naděje jsou skutečně součástí našeho života a jak tento život naplňují a ovlivňují. Zejména pak, jak mnoho v této lásce, víře a naději otvíráme své nitro Bohu, jak mnoho právě jemu svou nadějí víru i lásku odevzdáváme. Je to výzva položit si otázku, jestli opravdu umíme být jako Ježíš, jestli se jím dokážeme poměřit ve své odevzdanosti, v lásce, kterou kolem sebe šíříme. Je to důležitá otázka vzhledem k tomu, co Bůh s námi zamýšlí. Chce z nás mít služebníky, kteří ponесou jeho ovoce. A to nejde bez lásky. Nejde to bez lásky, která místo vyčtu zásluh a naplnění své pomyslné míry, dává celý svůj život, aby jej Bůh mohl použít a naplnit.

Pane Ježíši, děkujeme, že jsi nás povolal a že naplňuješ naše srdce svou láskou. Dej nám, ať nehledáme výmluvy, proč ti nepatřit cele, ale ať hledáme způsob, jak ti v lásce dát celý svůj život.

neděle 6.května 2018

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Středa, 13 Březen 2019 15:45 -

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }